

Funded by
the European Union

EUCultCom

European Studies of Intercultural Communication:
the EU experience for Ukraine

Діалог між культурами: цінності, принципи, перспективи

Матеріали Міжнародної наукової конференції
(м. Острог, 08 листопада 2024 р.)

**Національний університет «Острозька академія»
Кафедра філософії та культурного менеджменту
Кафедра журналістики та PR менеджменту**

Діалог між культурами: цінності, принципи, перспективи

Матеріали Міжнародної наукової конференції
(м. Острог, 08 листопада 2024 р.)

Острог
Видавництво Національного університету «Острозька академія»
2024

В рамках реалізації проекту: European Studies of Intercultural Communication: the EU experience for Ukraine № 101126800 — EuCultCom— ERASMUS-JMO-2023-HEITCH-RSCH

Редакційна колегія:

Дмитро ШЕВЧУК, доктор філософських наук, професор;
Марія ПЕТРУШКЕВИЧ, докторка філософських наук, доцентка (відповідальна за випуск);
Микола ЗАЙЦЕВ, доктор філософських наук, професор; **Жанна Максим КАРПОВЕЦЬ**, кандидат філософських наук, доцент;
Роман ШУЛИК, кандидат філологічних наук, доцент
Ольга ШЛЯХОВА, кандидатка філософських наук, ст. викладачка.

Рецензенти:

Катерина Якуніна, кандидатка історичних наук, доцентка;
Віталій Лебедюк, кандидат наук з державного управління, доцент

Діалог між культурами: цінності, принципи, перспективи. Матеріали Міжнародної наукової конференції (м. Острог, 08 листопада 2024 р.). Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2024. 204 с.

Збірник містить матеріали міжнародної наукової конференції «Діалог між культурами: цінності, принципи, перспективи». Автори тез доповідей презентують результати досліджень проблематики з теорії та історії культури, філософії, інших сфер гуманітаристики. Матеріали збірника можуть бути використані для подальших досліджень культури, а також при вивченні культурологічних дисциплін.

© Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2024

© Автори матеріалів, 2024

ЗМІСТ

Андреева Тамара, Холявко Анастасія	
ФОРМУВАННЯ ЕТИЧНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ПРИРОДИ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ НА ЗАСАДАХ ТВОРЧОСТІ ВАСИЛЯ СУХОМЛИНСЬКОГО.....	7
Березовська Юлія, Мисечко Ольга	
РОЛЬ ОСВІТИ В РОЗВИТКУ МІЖКУЛЬТУРНОГО ДІАЛОГУ.....	10
Бондаренко Анастасія	
СИМВОЛІЗМ КОЛЬОРІВ У РІЗНИХ КУЛЬТУРАХ.....	13
Буцикіна Євгенія	
ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ УКРАЇНСЬКИХ ТА СЛОВАЦЬКИХ ПОВСЯКДЕННИХ МІСЬКИХ ЛАНДШАФТІВ (НА ПРИКЛАДІ КИЄВА ТА ПРЯШЕВА).....	18
Гадинко Олександр	
СТОРОЖИНЕЦЬ: СЛІДИ ЄВРЕЙСЬКОЇ САМОБУТНОСТІ (СОЦІАЛЬНИЙ, ЕКОНОМІЧНИЙ ТА КУЛЬТОВІ АСПЕКТИ ЖИТТЯ МІСТА У ХІХ – ПЕРШІЙ ТРЕТИНІ ХХ ст.).....	20
Галуйко Роман	
ІКОНОПИС ЯК ЗАСІБ КУЛЬТУРНОГО ДІАЛОГУ В СУЧАСНОСТІ.....	23
Ганаба Світлана	
СУЧАСНІ МОДИФІКАЦІЇ КУЛЬТУРИ: РІВНІ ВЗАЄМОДІЇ З ІНШИМ.....	26
Гей Світлана	
ОБРАЗ ВОРОГА В ГРЕЦЬКИХ ТА УКРАЇНСЬКИХ ПАРЕМІЯХ.....	30
Годзь Наталія, Кузьменко Наталя, Шимченко Ольга	
ОСОБЛИВОСТІ ФІЛОСОФСЬКОГО ПЕРЕКЛАДУ І ПИТАННЯ КОМУНІКАЦІЇ В НАУЦІ (ЕТНОЛІНГВІСТИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПОНЬЯТЬ).....	34
Горянський Сергій	
ОСВІТА В ЕПОХУ ГЕНЕРАТИВНОГО ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ.....	38
Данильян Олег, Дзьобань Олександр	
ТРАНСФОРМАЦІЙНА ДИНАМІКА КУЛЬТУРНИХ ПАРАДИГМ ЯК ДЕТЕРМІНАНТА МІЖКУЛЬТУРНОГО ДІАЛОГУ.....	41
Дейкун Олександр, Бодирев Дмитро	
ВОГНЕВА ПІДГОТОВКА ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ.....	47
Дияк Вадим	
УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРНА ІДЕНТИЧНІСТЬ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	50
Євсєєв Юрій	
ЗНАЧЕННЯ ТА ОСНОВА МІЖКУЛЬТУРНОГО ДІАЛОГУ.....	53
Заїчко Владислава	
НАЦІОНАЛЬНА ІДЕНТИЧНІСТЬ ЯК ВІДПОВІДЬ НА ВИКЛИКИ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ.....	57
Запорожченко Марина	
АКТУАЛЬНІСТЬ ВИВЧЕННЯ ЕЛЛІНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА АРНОЛЬДОМ ДЖОЗЕФОМ ТОЙНБІ.....	62
Карповець Максим	
ДІАЛОГІЧНИЙ ВИМІР РОЗУМІННЯ У ПЕРФОРМАТИВНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ.....	65
Карпюк Зоя	
ЗНАЧЕННЯ МУЗЕЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ У ПОШИРЕННІ Й ІНТЕРПРЕТАЦІЇ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ УКРАЇНИ.....	68

Діалог між культурами: цінності, принципи, перспективи

Кийков Олексій	
ГІБРИДНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В КОНТЕКСТІ ДІАЛОГУ КУЛЬТУР.....	73
Кістол Антон	
КИТАЙСЬКА ГРОМАДА УКРАЇНИ В ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ ХХ СТ.: ШЛЯХИ АДАПТАЦІЇ ТА АКУЛЬТУРАЦІЇ.....	77
Коваленко Інна, Мелякова Юлія	
ЕЛЕКТРОННІ МЕДІА В СИСТЕМІ НОВИХ ВЛАДНИХ ПАРАДИГМ.....	83
Кокарча Юлія	
КУЛЬТУРНІ ЦІННОСТІ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ: ФІЛОСОФСЬКИЙ АСПЕКТ.....	88
Круць Олександр	
МІЖКУЛЬТУРНИЙ ДІАЛОГ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАПОБІГАННЯ КОНФЛІКТАМ.....	92
Кулик Андрій	
ФІЛОСОФІЯ ДІАЛОГУ В КОНТЕКСТІ ЕКОЛОГІЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ.....	95
Kulyk Yliana	
LANGUAGE POLICY AND INTERCULTURAL COMMUNICATION IN THE CONDITIONS OF GLOBALIZATION.....	99
Кучер Тетяна	
КУЛЬТУРНА ТА ЕТНІЧНА ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ МЕНШИНИ В ТРНАВІ ТА ТАРНАВСЬКОМУ КРАЇ (СЛОВАЦЬКА РЕСПУБЛІКА).....	102
Лазарева Олександра, Лазарева Наталя	
ВПЛИВ РІВНЯ РОЗВИТКУ ТЕХНОЛОГІЙ НА ДІАЛОГ КУЛЬТУР.....	107
Лю Ко	
ДІАЛОГ КУЛЬТУР МІЖ УКРАЇНОЮ ТА КИТАЕМ: ПОДОЛАННЯ БАР'ЄРІВ, ПОБУДОВА ВЗАЄМОРОЗУМІННЯ ТА МАЙБУТНІ ПЕРСПЕКТИВИ.....	110
Макода Світлана	
СОЦІАЛЬНО ВИХОВНІ АСПЕКТИ БАЛЬНОГО ТАНЦЮ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ МОЛОДІ В УМОВАХ ВОЕННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ.....	113
Мельник Надія, Єрко Ірина, Качаровський Роман	
НОВІТНІ ЕКСПОЗИЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ МУЗЕЮ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА КОРСАКІВ У КОНТЕКСТІ ТУРИСТИЧНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ МІСТА ЛУЦЬКА.....	117
Миколайчук Дар'я	
ЕТИКЕТ У ДІЛОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ ЯК ІНСТРУМЕНТ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ.....	121
Мирошніченко Владислав	
СЕМЕНКО ЯК ЗАЧИНATEЛЬ УКРАЇНСЬКОГО ФУТУРИЗМУ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОСТІ.....	124
Найчук Антон	
ПАРАДИГМАЛЬНІ ОСНОВИ ФІЛОСОФСЬКО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДУМКИ ПОСТІНДУСТРІАЛЬНОГО СУСПІЛЬСТВА.....	129
Овчаренко Тетяна	
КУЛЬТУРА ВОЇНА: ОСОБЛИВОСТІ ФІЛОСОФІЇ САМУРАЇВ ТА ДУХОВНИХ ТРАДИЦІЙ КОЗАЦТВА.....	134
Овчарук Ольга	
СТРАТЕГІЇ ДЕРЖАВНИХ ІНСТИТУЦІЙ СПОЛУЧЕНОГО КОРОЛІВСТВА У КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ КУЛЬТУРНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКИХ ПРАКТИК.....	138
Олійник Іван, Сулятицька Тетяна	
МОВНИЙ ЛАНДШАФТ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ: АНГЛІЦИЗМИ ЯК НОВІ РЕАЛІЇ.....	142
Панчук Андрій	
ПЕРСПЕКТИВА КОМУНІКАЦІЇ МІЖ РЕЛІГІЙНИМИ ТА НЕРЕЛІГІЙНИМИ СПІЛЬНОТАМИ.....	146

Матеріали міжнародної наукової конференції

Педченко Максим	
ФІЛОСОФІЯ ТЕКСТУ В КОНТЕКСТІ МЕРЕЖЕВОЇ КОМУНІКАЦІЇ.....	150
Петрова Мирослава	
«ВЕЛИКАЯ КУЛЬТУРА»: ПОЛІЛОГ (ПОСТ)ІМПЕРІЙ.....	154
Петрова Олеся	
КУЛЬТУРНИЙ ДІАЛОГ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЗАХОДОМ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ.....	157
Погуц Максим	
«ВСЕОХОПНІСТЬ» ЦІННОСТЕЙ. АКсіОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ПОЗИЦІЙ СУЧАСНОГО КАТОЛИЦИЗМУ.....	162
Поліщук Ольга	
КУЛЬТУРНА ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ТА МІЖКУЛЬТУРНИЙ ДІАЛОГ.....	165
Поліщук Ростислав	
СПОРТ ЯК УНІВЕРСАЛЬНИЙ ЕЛЕМЕНТ ДІАЛОГУ КУЛЬТУР.....	170
Pronoza Inna	
THE IMPACT OF INFORMATION WARFARE ON INTERCULTURAL DIALOGUE: POLITICAL STRATEGIES, MANIPULATIONS AND CONSEQUENCES.....	173
Pustova Svitlana, Miroshnichenko Valentina	
THE MAIN FACTORS OF THE DEVELOPMENT OF ENVIRONMENTAL VALUES AMONG STUDENTS OF HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS.....	176
Рожко Василь	
РОЛЬ АНГЛІКАНСЬКОЇ ЦЕРКВИ У ФОРМУВАННІ ЕКОЛОГІЧНОЇ СВІДОМОСТІ: КАМПАНІЯ «SHRINKING THE FOOTPRINT».....	179
Росоловська Єлизавета	
ОСОБЛИВОСТІ МІЖКУЛЬТУРНОГО ДІАЛОГУ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ.....	182
Сеньовська Надія, Скуратко Тетяна	
СУЧАСНІ УКРАЇНСЬКІ МІФИ ЯК СПОСІБ НАЦІЇ ЗАЯВИТИ ПРО СЕБЕ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	185
Терепищій Сергій	
ДЕМОКРАТИЧНІ ЦІННОСТІ В КОНТЕКСТІ ДІАЛОГУ КУЛЬТУР.....	189
Федоренко Ольга	
ФЕНОМЕН ХАРАКТЕРНИЦТВА В УКРАЇНСЬКІЙ КУЛЬТУРІ.....	193
Шевчук Олександр	
ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ ДІАЛОГ І НЕОБХІДНІСТЬ ЙОГО ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ ЗАРАДИ НОВИХ ПЕРСПЕКТИВ.....	196
Якубовська Марія, Даньшова Валентина	
ТВОРЧІСТЬ ПИСЬМЕННИКА АРТУРА ДРОНЯ – ПРЕДСТАВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ ДУХОВНИХ ЦІННОСТЕЙ У СВІТІ.....	198
Ялова Марія	
ВИЗНАЧЕННЯ ПРОБЛЕМАТИКИ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ ЗА КОРДОНОМ.....	202

Карпюк Зоя,

кандидат географічних наук,
доцент, доцент кафедри
фізичної географії географічного факультету
Волинського національного університету
імені Лесі Українки

ЗНАЧЕННЯ МУЗЕЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ У ПОШИРЕННІ Й ІНТЕРПРЕТАЦІЇ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ УКРАЇНИ

Культурна спадщина – це сукупність успадкованих від попередніх поколінь цінностей, матеріальних та духовних надбань, які відображають їхню історію, традиції, побут та світогляд та допомагають зрозуміти нащадкам, хто вони такі, до якої культури належать та які цінності для них важливі.

Поряд із мовою, територією, економічним життям і спільністю історичної долі, культурна спадщина є найпотужнішою складовою формування української ідентичності, чинником національної консолідації, сприяє суспільному розвитку [4]. Це також один із чинників формування конкурентоспроможності регіону і розв'язання економічних, політичних і соціальних проблем. У цьому контексті важлива роль музейних установ як дієвої форми пізнання минулого і сьогодення, формування загальнолюдських цінностей, відновлення історичної пам'яті, сучасної успішної діяльності у сфері туристично-дозвіллевих послуг [2].

Музей у сучасному суспільстві – це специфічний, багатофункціональний соціокультурний механізм, спрямований на збереження історико-культурної спадщини, дослідження музейних пам'яток, що разом з тим проводить значну науково-просвітницьку діяльність, здійснює експедиційну роботу. Досвід музейної роботи переконує, що мало хто, ознайомившись із музейною експозицією, залишається байдужим до унікальних музейних пам'яток, проте, щоб зацікавитися відвідувачів ознайомитися з колекцією музею, необхідно розвивати його комунікативні можливості, залучати різноманітні форми співпраці з музейною аудиторією. Поряд із традиційними формами музейної комунікації – передачі інформації та знань про культурну спадщину відвідувачам музею, такими як експозиційно-виставкова, просвітницько-освітня, видавнича, – в умовах

інформаційно-технологічного розвитку необхідно розвивати сучасні способи взаємодії музею і суспільства, спрямовані на розширення сфери впливу закладів культури серед громадськості. Основною формою діалогу в музеї, специфічною формою музейної комунікації виступає музейна експозиція, за допомогою якої відвідувач спілкується із музейним предметом [5].

Від часів виникнення музеї були сховищами і популяризаторами культурної спадщини, що, на відміну від інших закладів культури, мають справу з першоджерелами – справжніми (унікальними) пам'ятниками матеріальної і духовної культури. Історичні описи подорожей Україною та вражень про наш народ є переконливим підтвердженням прояву з давніх часів неабиякого інтересу до України з боку багатьох держав і народів Європи та Азії і містять величезний і цінний матеріал щодо географічних, економічних, побутових особливостей країни – території, кліматичних умов, побуту, культурних пам'яток тощо. Відомі подорожні записки, щоденники подорожей, спогади, хроніки, твори іноземних дипломатів, купців, мандрівників, які в різний час подорожували Україною: арабських середньовічних географів, мандрівників та письменників Ібн Хордадбега («Книга шляхів та країн», IX ст.), Ахмада Ібн Фадлана («Книга», 20-ті рр. X ст.), Ібн Хаукаля («Книга шляхів і держав», 70-ті рр. X ст.), німецького історика та літописця Тітмара – єпископа Мерзебурзького («Хроніка», X–XI ст.), дипломата та мемуариста Жільбера де Лануа – посла Франції, Англії і Бургундії (щоденник «Подорож по Литві у XV ст. Жільбера де Лануа», XV ст.), австрійського барона, дипломата Сигізмунда фон Герберштейна («Записки про московські справи», поч. XVI ст.), мемуариста Еріха Лясоти – посла австрійського імператора Рудольфа II до козаків Запорізької Січі, у щоденнику (1594 р.) якого постає образ тогочасної України і суспільно-організаційний устрій козацтва, та інші документи. Одними із найдокладніших описів України тих часів є щоденник подорожі архідиякона Павла Алеппського (XVII ст.), який подорожував Україною в 1654 і 1656 рр. і змальовував у своїх записах Україну із захопленням, як «прекрасну країну, що повна мешканців і замків, як гранатне яблуко зерен»; французького військового інженера Гійома Левассера Боплана, книгу якого («Опис України кількох провінцій королівства польського, що тягнуться від кордонів Московії до границь Трансильванії, разом з їхніми звичаями, способом життя і ведення воєн», 1650 р.) відкриває опис Києва, який автор по праву називає «одним із найдавніших міст Європи», і в якій надзвичайно колоритно, емоційно і з цікавими подробицями описані природні умови, побут і звичаї українців – козаків,

селян, шляхти, а також політичні та військові події; французького географа, історика, дипломата Жана-Бенуа Шерера («Літопис Малоросії, або історія козаків-запорожців та козаків України, або Малоросії», XVIII ст.) [1]. «Опис України» Боплана був перекладений багатьма мовами, що сприяло поширенню інформації про Україну XVII ст. в Європі. Сформовані автором детальні карти були одними з найточніших для того часу. У своїй книзі Боплан детально описав козацький устрій, майстерність у володінні зброєю, вміння вести морські бої, підкреслював демократичний характер козацького самоврядування. Автор відтворив яскравий образ козаків як вільних, сміливих та волелюбних воїнів, фізично сильних та витривалих, здатних до швидкого прийняття рішень та спроможних адаптуватися до складних умов – людей вільного духу, які не терпіли жодних обмежень своєї свободи.

І сьогодні боротьба українського народу із рф за свою свободу, незалежність, що триває з 2014 р., повномасштабне російське вторгнення в Україну 24.02.2022 р., незламна воля українців, їхня мужність, гідність і прагнення бути вільними, козацький дух, здатність об'єднуватися перед обличчям небезпеки зумовили значне зростання зацікавленості іноземних громадян до української держави, її історії століть боротьби за незалежність, природи, історико-культурних пам'яток, фольклору, традицій. 24 лютого мільйони людей у світі раптом відкрили для себе найбільшу в Європі державу, про яку досі нічого не знали. Після перемоги, звільнення від загарбників Україна стане привабливою для туристів, особливо прикордонні райони західної частини держави через відсутність суттєвих перешкод і менші наслідки від бойових дій [3].

Сьогодні потрібна правильна інтерпретація культурної спадщини України, ефективна організація виставкової та екскурсійної діяльності, належне рекламно-інформаційне забезпечення.

Інтерпретація культурної спадщини – це процес дослідження, аналізу та пояснення об'єктів, явищ і процесів, які є свідченнями минулого. Вивчаючи їх, можна краще зрозуміти, як відбувалася взаємодія зі світом у різні історичні періоди, а також проаналізувати причини сучасних явищ і процесів. Цей складний процес вивчення артефактів, документів, фольклору, літературних творів, аналізу причин і наслідків історичних подій, реконструкції побуту, звичаїв та технологій, відновлення пошкоджених пам'яток, експонування об'єктів культурної спадщини вимагає залучення багатьох спеціалістів, кожен з яких забезпечує свій вклад у

розуміння і збереження минулого. Лише спільні зусилля можуть зберегти багатства нашої історії та культури.

Доступ до об'єктів культурної спадщини під час бойових дій чи постійної загрози ракетних обстрілів та БПЛА є складним і неоднозначним питанням. Значна кількість об'єктів матеріальної і нематеріальної спадщини недоступні для огляду відвідувачами через перманентне зберігання у фондосховищах, що не дозволяє використовувати їхній виставковий, науковий, історичний і культурний потенціал для суспільства. Тому сьогодні, коли існує обмежений доступ до них, необхідне створення віртуальних турів, 3D-моделей і інших цифрових ресурсів, що дозволяють ознайомитися з об'єктами дистанційно, а також співпраця між музеями різних країн, обмін виставками та колекціями, залучення міжнародних експертів для оцінки стану об'єктів і розробки планів їхнього збереження, підготовка спеціалістів, які забезпечать належний інтерпретуючий зміст колекцій, розробка фахівцями належного контенту для вітчизняної та зарубіжної аудиторій. Відомі успішні проекти співпраці між українськими та зарубіжними музеями: «Шлях до козацтва», «Золоті фонди України», «Археологічні скарби України», «Українське народне мистецтво», виставка «Крим: золото й таємниці Чорного моря» та ін. Обміни колекціями між музеями України та інших країн, виставки українського народного мистецтва, тематичні виставки, присвячені зокрема видатним особистостям української культури тощо сприяють популяризації української історії, культури, мистецтва, традицій, підвищують престиж країни на світовій арені, сприяють розвитку туризму.

Висновок. Український історико-культурний спадок потужний і різноманітний. Цікавість до українського народу і його культури зростає через воєнні дії і спротив українців. Тому доцільним є забезпечення доступності до цього спадку. Необхідно популяризувати українську державу, історію і культуру за посередництва її культурної спадщини. Результатом такої роботи має бути покращення розуміння української ідентичності, міжнародної впізнаваності, іміджу, сприйняття України як держави, українців як спільноти, як історичного суб'єкта, які на полях битв захищають не лише своє право на існування, але і європейські цінності. Це сприятиме зокрема інтеграції України у європейський простір.

1. Бабарицька В. К., Короткова А. Я., Малиновська О. Ю. Екскурсознавство і музеєзнавство. Київ : Альтерпрес, 2007. 464 с.

2. Карпюк З. К., Антипюк О. В., Качаровський Р. Є. Історико-культурний потенціал музейної мережі у розвитку туристично-рекреаційного комплексу Волинської області. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Географія. 2021. № 3/4 (80/81). С. 55–64. DOI : 10.17721/1728-2721.2021.80-81.10. <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/20347>
3. Карпюк З. К., Чижевська Л. Т., Качаровський Р. Є., Антипюк О. В. Традиційні і інноваційні види туризму Володимирського району Волинської області : сучасний стан і тенденції розвитку. Перспективи розвитку туризму в Україні та світі: управління, технології, моделі : монографія / за ред. Л. Ю. Матвійчук, Ю. М. Барського, М. І. Лепкого. Луцьк, 2022. С. 260–280 (2,2 авт. арк.). <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/21996>
4. Ковальчук Є. Музеї у сучасному світі : розробка наукової концепції. Волинський музейний вісник : наук. зб. Луцьк, 2012. Вип. 3. С. 17–22.
5. Маньковська Руслана. Сучасні музейні комунікації та перспективи їх розвитку. Краєзнавство. 2013. № 3. С. 75–84.

Збірник містить матеріали міжнародної наукової конференції «Діалог між культурами: цінності, принципи, перспективи». Автори тез доповідей презентують результати досліджень проблематики з теорії та історії культури, філософії, інших сфер гуманітаристики. Матеріали збірника можуть бути використані для подальших досліджень культури, а також при вивченні культурологічних дисциплін.

© Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2024

© Автори матеріалів, 2024